

Творчий підхід до розв'язання проблемних ситуацій на уроках трудового навчання

В період бурхливого науково-технічного розвитку, швидкого росту наукових знань однією з головних задач навчання стає розвиток творчого мислення, пізнавальних здібностей учнів, вміння самостійно поповнювати знання. Розв'язок цієї задачі органічно пов'язаний з активізацією навчання, з розробкою систем методів і прийомів навчання.

Відповідно до державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти технологічний компонент трудового навчання у 5-9 класах базується на практичній діяльності учнів. Підбираючи об'єкти праці, вчитель має враховувати не тільки вікові та індивідуальні особливості учнів, їхні знання та практичні уміння, але й можливості включення учнів до ситуацій реальної самостійності, реалізації ситуацій вільного вибору шляхом розв'язання проблемних завдань. Тому на уроках трудового навчання використовується технологія проектного навчання, в основу якої покладена творча діяльність учнів, зорієнтована на вільний вибір ними об'єкта проектування.

Пошук наукової організації творчої праці дав змогу розробити нові методи розв'язку проблемних задач. Серед розроблених ученими методів творчої діяльності найбільш ефективними і відомими в сучасній літературі з питань творчості є: метод фантазування, метод комбінування, метод фокальних об'єктів, метод ідеальності, метод функціональних аналогій. Саме з такими творчими методами проектної та конструкторської діяльності, відповідно до змісту нової навчальної програми з трудового навчання для 5-9-х класів, ознайомлюються учні. Для того щоб навчити учнів формулювати проблему й визначати творчий метод проектної діяльності, вчитель діє поетапно.

Отже, усі навчальні програми з трудового навчання забезпечують послідовне формування в учнів уявлень про зміст та етапи цілісного процесу

проектування і виготовлення виробів, їх підготовку до проектно-технологічної діяльності, яка буде відбуватися за наступними етапами:

- вибір об'єкту технологічної діяльності;
- обґрунтування цього вибору;
- художнє конструювання;
- технічне конструювання;
- підбір конструкційних матеріалів;
- вибір технологічних процесів, інструментів, обладнання;
- виготовлення виробів;
- аналіз і оцінка процесу і результату праці;
- нескладні маркетингові дослідження.

Акцент у роботі учнів переноситься на розвиток творчого і критичного мислення, уміння працювати з інформаційними джерелами, різними видами проектно-технологічної документації; формування в учнів навичок проектно-технологічної діяльності, уміння здійснювати аналіз та оцінку технологічних об'єктів, свідомо обирати ті чи інші технологічні процеси, трудові прийоми і технічні засоби. Таким чином, знання, уміння та навички, якими повинні оволодіти учні різних класів, є передумовою для успішного вирішення ними задач проектно-технологічної діяльності, розвитку творчого підходу у вирішенні технологічних завдань.